

Αίτηση ακύρωσης των Π.Δ. και της Υπουργικής Απόφασης από βουλευτές και μέλη του Συνασπισμού 10-12.4.91

Λεωνίδα Κύρκου, Γρηγορίου Φαράκου, Φωτίου Κουβέλη, Δημητρίου Ανδρουλάκη, Νικολάου Κωνσταντόπουλου, Ανδρέα Λεντάκη, βουλευτών. Μιχαήλ Παπαγιαννάκη, ευρωβουλευτή. Έλλης Παπακωνσταντίνου, Σπυρίδωνος Λυκούδη, Λεωνίδα Νικολούζου, Βασιλείου Δωροβίνη, Διονυσίου Κουρουζιδη, Στεφάνου Μπαγεώργου, κατοίκων Αθηνών, Θεμιστοκλέους 7,

ΚΑΤΑ

του υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ)

ΚΑΙ

1. Του Προεδρικού Διατάγματος (ΦΕΚ 74/τΔ/14.2.91) « Έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης των Δήμων Αθηναίων, Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου και Ταύρου (περιοχή Ελαιώνα Ν. Αττικής) και τροποποίηση των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων στα όρια σύνδεσής τους».

2. Της Απόφασης Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ 84426/6465 (ΦΕΚ 729/τΔ/31.12.90), που αφορά την τροποποίηση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων των Δήμων Αθηναίων, Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερίου και Ταύρου και

3. του Προεδρικού Διατάγματος Γ. 79463 (ΦΕΚ 706/τΔ/ 19.12.90), που αφορά τη συμπλήρωση του από 23.2.87 ΠΔ/τος (ΦΕΚ 166/τΔ) «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης».

Τα Π.Δ. και Υπ. Αποφ. που αναφέρουμε, εκδόθηκαν σε διάστημα δύο μηνών και συνδέονται απόλυτα μεταξύ τους, καθώς το καθένα αποτελούσε προϋπόθεση του επόμενου.

Συγκεκριμένα: α. Η τροποποίηση του Π.Δ. ΦΕΚ 166/τΔ/87, με την οποία καθιερώθηκε ο όρος «Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ.) - Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ.) προς εξυγίανση», όπου επιτρέπεται να εγκαθίστανται βιομηχανίες, βιοτεχνίες και κατοικίες, έδωσε τη δυνατότητα τροποποίησης των Γ.Π.Σ. των δήμων στην περιοχή του Ελαιώνα, με καθορισμό της ζώνης μεικτής χρήσης (Γ), στην οποία επιτρέπονται μεταξύ άλλων οι βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις και η χρήση κατοικίας.

β. Η τροποποίηση των Γ.Π.Σ. της περιοχής, ήταν στη συνέχεια προϋπόθεση για την εφαρμογή της Πολεοδομικής Μελέτης της εκτός σχεδίου περιο-

χής του Ελαιώνα, που συντάχθηκε από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.-Δ.Ε.

Ζητούμε την ακύρωση των παραπάνω Προεδρικών Διαταγμάτων και της Υπουργικής Απόφασης για τους επόμενους και όσους επιφυλασσόμαστε να προσθέσουμε λόγους:

Α. Η διαδικασία, που είχε ως αποτέλεσμα την ένταξη της περιοχής του Ελαιώνα στο εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, έγινε με τρόπο που πλήττει τα νόμιμα δικαιώματα των πολιτών σε συνάρτηση με τις σχεδιαζόμενες από το κράτος πολεοδομικές ρυθμίσεις.

Ειδικότερα η σχετική πολεοδομική μελέτη κοινοποιήθηκε στους δήμους και στους ενδιαφερόμενους πολίτες τον Αύγουστο του 1990, ενώ δηλαδή ήταν σε ισχύ τόσο τα Γ.Π.Σ. των δήμων, τα οποία καθόριζαν χρήσεις γης για την περιοχή διαφορετικές από τις προτεινόμενες από τη Μελέτη, όσο και το Π.Δ. ΦΕΚ 166/τΔ. Τούτο σημαίνει ότι οι ενδιαφερόμενοι άσκησαν το δικαίωμα της ένστασης με αυτά ως δεδομένα, ενώ τα ίδια δεδομένα αποτελούσαν το πλαίσιο εκδίκασης των ενστάσεων από τους αντίστοιχους δήμους.

Β. Η καθιέρωση του όρου «Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.-ΠΑ.)» -Βιοτεχνικό Πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ.) προς εξυγίανση, είναι αντιφατική και μη σύμφωνη προς τα ισχύοντα στην επιστήμη της πολεοδομίας. ΒΙΟ.ΠΑ.-ΒΙ.ΠΑ. σημαίνει περιοχή **σχεδιασμένη** με βάση αρχές που εξασφαλίζουν κατάλληλη υποδομή, όρους εγκατάστασης και κανόνες λειτουργίας, που αποβλέπουν στην προστασία του άμεσου και ευρύτερου περιβάλλοντος από την πάσης φύσεως ρύπανση, που προέρχεται από την παραγωγική διαδικασία. Επομένως μια τέτοια περιοχή δεν μπορεί να έ-

χει ανάγκη εξυγίανσης. Το κύριο χαρακτηριστικό αυτών των πάρκων, όπου έχουν εφαρμοστεί, είναι η διαμόρφωση εκτεταμένων χώρων πρασίνου — που αποτελεί το μεγαλύτερο μέρος της συνολικής έκτασης — εντός των οποίων χωροθετούνται οι βιομηχανικές-βιοτεχνικές, οι οποίες μάλιστα λειτουργούν με αυστηρές προδιαγραφές αντιρρυπαντικής τεχνολογίας.

Γ. Το Π.Δ. ΦΕΚ 74/τΔ/91, καθώς και οι τροποποιήσεις των Γ.Π.Σ. και του Π.Δ. περί χρήσεων γης, στις οποίες αυτό βασίστηκε, είναι αντίθετο τόσο με το Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας (Ν.1515/88) όσο και με την επιστημονικά αποδεκτή έννοια του ΒΙΟ.-ΠΑ.-ΒΙ.ΠΑ. (όπως αυτή περιγράφεται παραπάνω).

Ειδικότερα:

1. Το προβλεπόμενο ποσοστό των κοινοχρήστων χώρων πρασίνου υπολογίζεται στο 15% περίπου της συνολικής έκτασης. Το ποσοστό αυτό είναι εξαιρετικά μικρό, για να δικαιολογεί τον ορισμό της περιοχής ως «Βιομηχανικό-Βιοτεχνικό Πάρκο» και μη σύμφωνο με το άρθρο 15 παρ. 2, 3 του Ν 1515/83, που ορίζει σχετικά με τις παραδοσιακές περιοχές βιομηχανικής συγκέντρωσης, όπως ο Ελαιώνας, «... Οργάνωση και ανάπτυξη των παραδοσιακών περιοχών βιομηχανικής συγκέντρωσης σε βιομηχανικά πάρκα, με παράλληλη εξασφάλιση των απαραίτητων κοινοχρήστων χώρων πρασίνου...».

Σημειώνεται, πως στην Αθήνα, πόλη με οξυτάτα περιβαλλοντολογικά προβλήματα, το υπάρχον ποσοστό κοινοχρήστου πρασίνου είναι περίπου στο επίπεδο του 15%. Έτσι και μόνο από το στοιχείο αυτό συνάγεται ότι η διαμόρφωση του Ελαιώνα με το ανάλογο ποσοστό κοινοχρήστου πρασίνου, όπως προβλέπει το προσβαλλόμενο πρώτο Π.Δ., θα οδηγήσει όχι μόνο στη νομιμοποίηση μιας βιομηχανικής - βιοτεχνικής περιοχής, που ουδεμία σχέση έχει με τα ΒΙΟ.ΠΑ.-ΒΙ.ΠΑ., αλλά επίσης και στη διατήρηση πιθανότατα δε και ενίσχυση μιας αποδεδειγμένα σημαντικής πηγής ρύπανσης στην καρδιά της πρωτεύουσας, σε αντίθεση με την «... βελτίωση της ποιότητας ζωής για όλους τους κατοίκους...» βασικό στόχο του Ρ.Σ.Α. (άρθρο 3 Παρ. 1β του Ν. 1515/85).

2. Οι όροι δόμησης, που προβλέπονται (συντελεστής δόμησης ποσοστό επιτρεπόμενης κάλυψης των οικοπέδων) και ο καθορισμός του ελαιώνα ως Ζ.Α.Σ. (Ζώνη Αγοράς Συντελεστή), προδιαγράφουν τη σημαντική αύξηση του κτιριακού όγκου της περιοχής η οποία μάλιστα παρά τη για χρόνια ολόκληρα νόμιμη ή παράνομη ανοικοδόμησή της, έχει χαμηλό ποσοστό δόμησης, σημαντικούς ελεύθερους χώρους και αποτελεί μία από τις λίγες εφεδρείες για την περιβαλλοντολογική αναβάθμιση της πρωτεύουσας. Η αύξηση του κτισμένου όγκου συνεπάγεται και την πύκνωση των παραγωγικών

δραστηριοτήτων (μονάδες καύσης, απόβλητα κ.λπ.) και κινήσεων (κυκλοφορία οχημάτων για διακίνηση εμπορευμάτων... ανθρώπων) στην περιοχή. Επομένως πρόκειται για πολεοδομική παρέμβαση, που είναι σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο Ρ.Σ.Α. (άρθρα 1, 2 και 3 του Ν. 1515/85).

3. Η πολεοδόμηση της περιοχής με καθορισμό ως επιτρεπόμενων χρήσεων βιομηχανίας-βιοτεχνίας και κατοικίας, σε γειτονικά οικοδομικά τετράγωνα, αλλά ακόμη και στο ίδιο οικοδομικό τετράγωνο δεν είναι μόνο επιστημονικά και κοινωνικά απαράδεκτη, αλλά και αντίθετη με τους στόχους και τις κατευθύνσεις του Ρ.Σ.Α. (άρθρο 15, παρ. 2, 3, γ), που ορίζει ότι τα βιομηχανικά-βιοτεχνικά πάρκα πρέπει να είναι «... σε ικανή απόσταση από περιοχές κατοικίας...».

4. Η αναφερόμενη στο προηγούμενο σημείο (3) κατεύθυνση του Ρ.Σ.Α. αφορά ιδιαίτερα τη χωροθέτηση «... οχληρών κλάδων της μέτρησης...». Όμως στο Π.Δ. ΦΕΚ 74/τΔ/91 δεν υπάρχει πρόβλεψη για την απομάκρυνση, σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, των ιδιαίτερος οχλουσών βιομηχανιών-βιοτεχνιών που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν στον Ελαιώνα, ο οποίος ορίζεται πλέον ως ΒΙΟ.ΠΑ.-ΒΙ.ΠΑ., όπου μάλιστα θα δημιουργηθούν και νέες εκτεταμένες περιοχές κατοικίας.

Δ. Το Π.Δ. ΦΕΚ/74/τΔ/91 είναι αντίθετο με τη νομοθεσία περί απαλλοτριώσεων, στο σημείο που επιτρέπει για 20 χρόνια τη διατήρηση εγκαταστάσεων, κτιρίων ή τμημάτων τους, που βρίσκονται σε κοινόχρηστους χώρους πρασίνου.

Αυτή η ρύθμιση έχει επίσης δύο σοβαρές συνέπειες: πρώτον μειώνει κατά πολύ το προβλεπόμενο 15% του πρασίνου, διότι με τον τρόπο, που πολεοδομείται η περιοχή — πράσινο σε ζώνες περιμετρικά στα οικοδομικά τετράγωνα — μεγάλος αριθμός κτισμάτων εμπίπτει στις ζώνες πρασίνου και δεύτερον εισάγει μία νέα μέθοδο νομιμοποίησης αυθαιρέτων κτισμάτων.

Ε. Το Π.Δ. ΦΕΚ 74/τΔ/91 είναι αντίθετο με την κοινή απόφαση 9 υπουργών 69269/5387, (ΦΕΚ 678/τ9/25.10.90) «Κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες, περιεχόμενο Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), καθορισμός περιεχομένου ειδικών περιβαλλοντικών μελετών (ΕΠΜ) και λοιπές συναφείς διατάξεις σύμφωνα με το Ν. 1650/86», η οποία εκδόθηκε σε εφαρμογή των:

- α) Οδηγίας 84/360/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1984 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και
- β) Οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 1985 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Στην απόφαση αυτή ορίζονται «οι εργασίες διαρ-

ρύθμισης βιομηχανικών ζωνών» και οι «εργασίες πολεοδομίας» (άρθρο 4, ομάδα 11, 10α, 10β) ως κατηγορίες δραστηριοτήτων-έργων, για τις οποίες απαιτείται σύνταξη ειδικών περιβαλλοντικών μελετών. Για την πολεοδόμηση της περιοχής του Ελαιώνα όμως δεν προηγήθηκε σχετική μελέτη, αντίθετα μάλιστα η Πολεοδομική Μελέτη που εγκρίθηκε, δεν περιέχει κανένα επιστημονικά τεκμηριωμένο στοιχείο για τις περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ρυθμίσεων, που προτείνονται.

ΣΤ. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, το οποίο για τη διαφύλαξη του παίρνει ιδιαίτερα προληπτικά και κατασταλτικά μέτρα.

Ειδικός νόμος, που εξειδικεύει και υλοποιεί τις συνταγματικές αυτές κατευθύνσεις είναι ο Ν. 1650/86, σύμφωνα με τα άρθρα 3, 4 και 5 του οποίου εκδόθηκε η Κ.Υ.Α. 69269/5387/1990 (ΦΕΚ 6788/90).

Στο άρθρο 4 ομάδα 2 σημείο 10 α' και β' αυτές προβλέπονται σχετικά με τις εργασίες διαρρύθμισης βιομηχανικών ζωνών και τις εργασίες πολεοδομίας: α) προέγκριση χωροθέτησης και β) έγκριση περιβαλλοντικών όρων με την προϋπόθεση υποβολής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Όπως αναφέρεται παραπάνω, η Υπουργική αυτή Απόφαση καθώς και η Κ.Υ.Α. 75308/5512/1990 (ΦΕΚ 6918/90) ενσωματώνουν οδηγίες της ΕΟΚ (85/337/ΕΟΚ και 84/360/ΕΟΚ και κατά συνέπεια έχουν αυξημένη τυπική ισχύ (άρθρο 283 Συντάγματος).

Για την έκδοση του Π.Δ. 74/91 έχει καταρτισθεί πολεοδομική μελέτη, σύμφωνα με την οποία οι προβλεπόμενες ρυθμίσεις συνιστούν εργασίες πολεοδομίας, για τις εργασίες όμως αυτές απαιτείται σύμφωνα με τα παραπάνω μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΜΠΕ) και δημοσιοποίηση της μελέτης αυτής στους πολίτες και τους φορείς εκπροσώπησής τους (Κ.Υ.Α. 75308/5512/90).

Στο Π.Δ. 74/91 δεν αναφέρεται (στο προοίμιο) ότι «ελήφθη υπ' όψιν» ο Ν. 1650/86 και οι παραπάνω κοινές Υπουργικές Αποφάσεις, που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότησή τους και έτσι το Π.Δ. 74/91 έρχεται σε αντίθεση με το Ν. 1650/86, εφόσον δεν έχουν ληφθεί υπόψη οι νομοθετικές ρυθμίσεις (στο προοίμιο) που προβλέπονται.

Ζ. Με το άρθρο 24 του Συντάγματος προβλέπεται

αφενός η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, αφετέρου δε τίθενται κριτήρια χωροταξικής αναδιάρθρωσης και πολεοδομικής ανάπτυξης πόλεων και χωριών, που είναι μεταξύ άλλων η εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών όρων διαβίωσης των κατοίκων.

Αυτό σημαίνει ότι ο κοινός νομοθέτης μπορεί να τροποποιεί τη νομοθεσία που ισχύει ή να θέτει νέες ρυθμίσεις, εφόσον όμως αυτές βελτιώνουν τις συνθήκες διαβίωσης των κατοίκων (θετική προστασία).

Οι συνθήκες αυτές σε μια πόλη πρέπει να συνεκτιμώνται ενιαία, δηλαδή κάθε ρύθμιση να κρίνεται όχι μόνο στα στενά όρια συγκεκριμένης περιοχής, αλλά σε αναφορά με τις οικιστικές και πολιτιστικές ανάγκες ολόκληρης της πόλης.

Σύμφωνα με αυτά το Π.Δ. 74/91, έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 24 του Συντάγματος, διότι δεν προκύπτει ότι τηρήθηκαν τα παραπάνω κριτήρια, εφόσον οι ρυθμίσεις, που εισάγονται με το Π.Δ., δεν αναφέρονται στο σύνολο των οικιστικών και πολιτιστικών αναγκών της Αθήνας, ούτε προβλέπεται βελτίωση των συνθηκών που υπάρχουν.

Η. Άλλως το άρθρο 4 του Π.Δ. 74/91, έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 24 του Συντάγματος, διότι είναι πολύ μεγάλο σε σχέση με τις περιβαλλοντικές συνθήκες της περιοχής και γενικότερα της Αθήνας, το χρονικό όριο των 20 ετών, που προβλέπεται για την υποχρεωτική απομάκρυνση των βιομηχανικών εγκαταστάσεων υψηλής όχλησης.

Επειδή έχουμε έννομο συμφέρον να ζητήσουμε την προσβολή των παραπάνω Προεδρικών Διαταγμάτων και της Υπουργικής Απόφασης ως κάτοικοι της περιοχής Αθηνών, το περιβαλλοντικό πρόβλημα της οποίας θα οξυνθεί από την εφαρμογή των ρυθμίσεων που προβλέπονται, άλλως οι εξ πρώτοι ως βουλευτές από τους οποίους οι δεύτεροι, τρίτος, τέταρτος και έκτος εκλεγόμαστε στην περιοχή της Δ/νσης Πρωτεύουσας, ο πέμπτος Επικρατείας και ο έβδομος ευρωβουλευτής.

ΖΗΤΟΥΜΕ

Να ακυρωθούν τα Προεδρικά Διατάγματα και η Υπουργική Απόφαση που προσβάλλονται και να υποχρεωθεί το Ελληνικό Δημόσιο στην καταβολή της δικαστικής δαπάνης.

ΑΘΗΝΑ, 10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1991

ο πληρεξούσιος δικηγόρος